

Introduction

1. Taking care of the vulnerable   Isaiah 1:16-19, Isaiah 58

2. Midrash, Shemot Rabbah 2:2

ואף משה לא בחנו הקב"ה אלא בצאן, אמרו רבותינו כשהיה מרע"ה רועה צאנו של יתרו במדבר ברח ממנו גדי ורץ אחריו... הרכיבו על כתיפו והיה מהלך, אמר הקב"ה יש לך רחמים לנהוג צאנו של בשר ודם כך, חיך אתה תרעה צאני ישראל, הוי "ומשה היה רועה."
And Moshe as well, G-d only tested him with sheep. Our sages said: When Moshe Rabbeinu herded Yitro's sheep in the wilderness, a kid fled from him, and he ran after it... He carried it on his shoulders and walked along. Gd said: You have mercy when herding the sheep owned by flesh and blood thus, by your life you shall also herd My sheep, Israel. Thus it says, "And Moshe was herding."

3. Talmud, Sotah 38b, and Rashi

לא בא לידינו ופטרנוהו בלא מזונות לא ראינוהו והנחנוהו בלא לוייה.
ופטרנוהו בלא מזונות - כלומר למזונות הוצרך ולא היה לו וראה אחד נושא מזונות ובא לחוטפם ממנו לאונס רעבון ועמד זה עליו והרגו.
He did not come to us and we sent him away without food, and we did not see him and leave him without escort.
"Sent him away without food" – Meaning, he needed food and did not have, and he saw someone carrying food and he went to snatch it from him because of the compulsion of hunger, and [the intended victim] defended himself and killed him.

4. A previous campaign   Jeremiah 34:8-11

5. Three questions for wealthy Jewish leaders

- Personal enrichment   Devarim 17:16-17; Kings I 3:5-14; Kings I 12; Amos 7:10-15
- Influence   Bereishit 14:23; Shemot 18:21
- Honesty   Bereishit 31:6, 31:38-42; Bamidbar 16:15; Samuel I 12:3

6. Outline

- 5:1-5   The problem of national poverty
- 5:6-13   Nechemiah's remedy
- 5:14-19   Nechemiah's self-defense

5:1-5   The problem of national poverty

7. Poverty   Chaggai 1:9-11

8. Ibn Ezra to Nechemiah 5:9

וזהו בשנת השמטה, על כן צעקו העם. והעד המספר למטה, משנת עשרים (בא) ועד שנת שלשים ושתים (ה:יד), מדריש המדי שנה, ומכרש ג' שנים, וארבעים לאחשורוש, הרי מ"ד וג' שנים. (???)

And this was in a Shemithah year, and so the nation cried out. The witness to this is the number below, from Year 20 (2:1) to Year 32 (5:14), and one year of Darius the Mede, and three years of Cyrus, and forty of Achashverosh, this is 44 and 3 years.

9. Rabbi Yitzchak ben Sheshet Perfet, Rivash 153

ואנשי כנסת הגדולה המתקנים התקנות בישראל כשעלו מן הגולה כבר היו עניים עד מאד, כמו שמוזכר בס' עזרא שבימי נחמיה היו נושים איש באיש...

And the Great Assembly who set enactments when Israel returned from the exile were extremely poor, as noted in Ezra that in the days of Nechemiah, people held debts upon each other...

לבי לבש רוח מלכות וממשלה בל אשא פני החורים והסגנים

My heart garbed itself in royalty and power, lest I show favour to the *chorim* and the officials.

הקהלתי ואספתי עליהם קהילה גדולה לצעוק עליהם כדי לביישם:

I gathered upon them a great gathering, to cry out upon them in order to shame them.

שגם אם אינכם יראי ד' ואינכם חרדים ממצות התורה, צריכים אתם בהכרח להתראות כאילו אתם הולכים ומתנהגים ביראת ד' כדי שלא תשא חרפה מן הגוים, שיאמרו עליכם שאין לכם אמונה ודת, ושאתם מנאצי ד' שבזה יחרפו אתכם:

For even if you do not revere Gd and you do not tremble for the Torah's mitzvot, you must still appear as though you walk and act with reverence for Gd, lest you bear shame from the nations. They will say of you that you do not have faith and religion, and you mock Gd; this is how they will shame you.

אף אני וחבירי נושים בהם ממון ואנחנו נעזוב ונמחול להם כל ההלוואות הללו:

I and my allies also hold financial debts over them, and we will abandon and forgive them all of these debts.

ואשביעם - על ידי הכהנים כי הם המשביעים כענין והשביע הכהן את האשה על כן קראם:

"And I made them swear" via the kohanim, for they are the ones who administer oaths, like "And the kohen shall have the woman swear." Therefore he called them.

לעשות כדבר הזה - שיהו מוחלים גם הם:

"To do as this" – for them to forgive, too.

ובאהלי יעקב שם הוסיף, שאף מ"ש עד"ה לנער שולי בגדיו, יש לו סמך מן המקרא דכתיב (בחמיה ה) גם חצני נערת ואמרה ככה ינער האלקים וכו'. (ופרש"י, חצני. בגדי.) משמע שצריך לעשות סימן בפועל

And the Oholei Yaakov added that shaking the corners of one's garment also has support from Scripture, in Nechemiah 5:13. This indicates one must perform a sign.